

Forslag til endring av forskrift, mars 2021

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag.

Hjemmel «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndighet til fylkesmannen etter jordloven § 18 gitt av Landbruks- og matdepartementet»

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i *Trøndelag* fylke.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- b) beitelag kan søke tilskudd for drift etter § 5 Drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere, eller 1:3 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet. Arealer som kun beites gis ikke tilskudd.

Tiltaksklasser: overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5,

Tilskuddet utmåles per dekar.

Det ytes ikke tilskudd for de første 15 dekanene med bratt areal som omsøkes.

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b. Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer for å kunne søke tilskudd. Beitelaget skal organisere og tilrettelegge for felles beitebruk i utmark. Laget skal organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking i beiteområdet og laget skal ha plan for tilsyn og for sanking. Laget skal kunne dokumentere tilsynet.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Verdifulle jordbrukslandskap er:

1. Øyer og holmer og andre veiløse områder
2. Områder verna som landskapsvernområde, naturreservat eller nasjonalpark.
3. Setervoller

Arealene må beites i minst 5 uker i sommerhalvåret. Dyretallet må være så høyt at verdiene til arealet opprettholdes eller bedres.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Verdifulle jordbrukslandskap er øyer og holmer uten veiforbindelse

Arealene må beites i minst 5 uker i sommerhalvåret. Beitinga må være slik at verdiene til arealet opprettholdes eller økes.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap. Det høsta graset skal brukes til fôr.

Verdifulle jordbrukslandskap er:

1. Øyer og holmer og andre veiløse områder
2. Områder verna som landskapsvernområde, naturreservat eller nasjonalpark.
3. Setervoller

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 3 Biologisk mangfold

§ 9 Slått av slåttemyr og slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av slåttemark og slåttemyr som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase og ha verdiene «svært viktig» eller «viktig».

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 10 Beiting av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen Naturbase og ha verdi «svært viktig» eller «viktig».

Det ytes kun tilskudd til beiting med sau og dyra må ha helårs beiting av kystlyngheia.

Tiltaksklasse: Svært viktig, viktig

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 11 Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for slått eller beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Arealene skal være innmarksarealer av gammel kulturmark. Gras som blir slått skal samles og brukes til fôr. På beitearealer skal beitetrykket være så stort, eller varighet så lang, at det om høsten ikke er nevneverdig gammelgras på arealet.

Tiltaksklasser: slått, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12 Skjøtsel av trua naturtyper

Det kan gis tilskudd for beite av naturbeitemark og hagemark i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal være innmark og skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase og ha verdiene «svært viktig» eller «viktig».

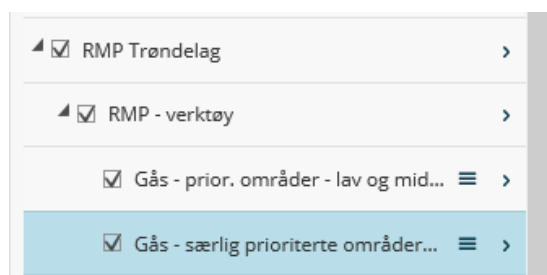
Tiltaksklasse: beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 13 Friarealer for gås i Trøndelag og Nordland

Det kan gis tilskudd for fulldyrka og overflatedyrka gras- og kornarealer som stilles til disposisjon for beitende kvitkinngås eller kortnebbgås i Trøndelag og Nordland.

Foretak i «særlig prioriterte områder» og «prioriterte områder» i Steinkjer, Levanger, Verdal, Inderøy, Verran og Snåsa kan søke om tilskudd. Avgrensing av «særlig prioriterte områder» og «prioriterte områder» finnes på kart i www.gint.no/landbruk under «RMP Trøndelag» / «RMP verktøy» / «Gås-prioriterte områder» eller «Gås særlig prioriterte områder».

Tilskuddet utmåles per dekar.

Tiltaksklasser: Særlig tilrettelegging, høyt beitetrykk, moderat beitetrykk, lavt beitetrykk.

Tiltaksklassene er avgrenset på følgende måte og med nærmere bestemmelser:

Særlig tilrettelegging: Underkultur i korn i «særlig prioriterte områder» i Verdal, Levanger, Inderøy og Steinkjer der en har etablert underkultur i korn for at denne skal gi mat til gjess våren etter. Arealene kan ikke jordarbeides eller pløyes før 10 mai.

Høyt beitetrykk: Er engarealer som årlig er svært hardt beita av gjess i «særlig prioriterte områder» i Verdal, Levanger, Inderøy og Steinkjer. Tilskudd kan gis til første og andre års eng. Førsteårsenga skal være vår- eller sommersådd og skal være høstet en gang i såingsåret. Andreårsenga skal være ettersådd med egne gras i første engår.

Middels beitetrykk: Er engarealer som normalt er hardt beita av gjess i «prioriterte områder» i Verdal, Levanger, Inderøy og Steinkjer og eng eldre enn 2 år i «særlig prioriterte områder». For å være berettiga tilskudd kreves det ettersåing av egna gras i enga for å gi økt grasproduksjon.

Lavt beitetrykk: Er engarealer yngre enn 5 år som normalt er hardt beita av gjess i «prioriterte områder» i Verdal, Levanger, Inderøy og Steinkjer og eng eldre enn 2 år i «særlig prioriterte områder» som ikke ettersås.

Totalt berettiga friareal for gås må på foretaket være over 30 dekar for at tilskudd skal kunne innvilges.

§ 14 Soner for pollinerende insekter

Det kan gis tilskudd for å så og skjytte soner med pollinatorvennlige frøblandinger på kornarealer. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen.

Arealet det gis tilskudd for skal være fulldyrka og ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler. Hvert foretak kan maksimalt få tilskudd til 3000 meter med pollinatorsone.

- a. i kombinasjon med grasdekte vannveier, grasstriper i åker eller grasdekt kantsone i åker. Bredden på stripen som etableres skal tilsvare bredden på vannvei, grasstripen eller kantsonen (lav sats), eller
- b. ved å etablere en egen stripe for pollinerende insekter. Stripene skal etableres med innbyrdes god avstand, og fortrinnsvis på skrinne deler av jordbruksarealet. Bredden på stripen som etableres skal være minimum 2 meter (høy sats).

Tiltaksklasse: Høy og lav sats.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

§ 15 Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal være minst seks uker per sesong. Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: egen foredling, levering til meieri

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 16 Besøksseter

Det kan gis tilskudd for seterdrift tilrettelagt for turisme i form av bevertning, formidling, overnatting eller kulturtilbud.

- Seterperioden skal vare minst 4 uker.
- Seterfolket skal bo på setra i minst 4 uker av setringsperioden.
- Det skal melkes minst 2 kyr eller 10 geiter to ganger daglig.
- All melk skal videreføres på setra.
- Kyr som går med diende kalv regnes ikke som melkekyr.
- Drifta skal ha klar tilknytting til tradisjonell lokal seterkultur.
- Det skal foreligge nødvendig godkjenning fra Mattilsynet for den virksomheten som foregår på setra.
- All produksjon på setra skal loggføres og skje i samsvar med krav fra Mattilsynet.
- Setra skal være åpen for besøkende. Det skal kunngjøres på hensiktsmessig måte når setra er i drift, og at besøkende ønskes velkommen. Det skal føres gjestebok over besøkende.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr og driver besøkssetra.

§ 17 Skjøtsel av automatisk freda kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av *automatisk freda kulturminner* etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tilskudd gis kun til automatisk freda kulturminner som er synlige på overflata og til det registrerte arealet for kulturminne pluss hensynssone (5 meter), dersom denne er en del av skjøtselen. Ved slått skal graset fjernes fra kulturminnet. Ved beiting skal beitetrykket være så stort, eller vare så lenge, at det om høsten ikke er nevneverdig gammelgras på arealet. Ved beiting er det ikke tillatt å tilleggsføre på arealet med kulturminne.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 6 Avrenning til vann

§ 18 Ingen jordarbeiding om høsten

Det kan gis tilskudd for arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønngjødsling og grønnfôrvekster dersom arealet ikke jordarbeides om

høsten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret. Halmen på disse arealene skal ikke brennes.

For utmåling av tilskudd skilles det mellom «prioriterte områder» og «andre områder». Oversikt over prioriterte områder ses på <https://kart.gislink.no/kart/?viewer=landbruk.landbruk> under «RMP Trøndelag» / «RMP verktøy» / «Prioriterte omr ingen jordarbeiding»

Tiltaksklasse: erosjonsklasse 1-4.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 19 Grasdekte vannveier og grasstriper i åker

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke i drag på åkerarealer. Grasdekket skal ha en bredde på minimum 6 meter. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret

Tilskudd kan også gis for grasdekke på tvers av fallet i lange hellinger. Grasdekket skal ha en bredde på minimum 2 meter.

Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 20 Grasdekt kantsone i åker

Det kan gis tilskudd for flerårig grasdekke langs kanten mot vassdrag på åkerareal.

Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum 8 meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst 6 meter ligger på fulldyrka areal. Vekstene skal være godt etablert om høsten i søknadsåret. Arealene skal ikke gjødsles eller sprøytes, og skal slås, beites eller pusses i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tiltaksklasser: korn, potet/grønnsaker.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 21 Fangvekst som underkultur

Det kan gis tilskudd for fangvekster sådd sammen med korn, oljevekster og belgvekster. Tilskuddet kan gis for arealer som oppfyller vilkårene etter § 17 Ingen jordarbeiding om høsten. Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være

hovedvekst året etter at den er sådd. Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler eller gjødsles om høsten.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 7 Utslipp til luft

§ 22 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. Siste frist for spredning er 10. august. I søknadsåret skal arealet høstes ved slått eller beiting etter spredning. Det skal minimum spres 5 kg total-nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket bruker spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 23 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Nedlegging/nedfelling må bli brukt ved all bruk av husdyrgjødsel eller biorest på omsøkt areal. Siste frist for spredning er 10. august. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 24 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter §§ 21 og 22.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 8 Plantevern

§ 25 Ugrasharving i åker

Det kan gis tilskudd for ugrasharving i korn og annet frø til modning. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved sprøyting mot floghavre og hønsehirse, eller ved nedsviing av oljevekster og åkerbønne.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiga.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 26 Ugrasbekjempelse i radkulturer

Det kan gis tilskudd for mekanisk ugrasbekjempelse eller flammings i radkulturer. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved nedsviing av potetris.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiga.

Tiltaksklasse: Flammings, mekanisk ugrasbekjempelse.

Tilskuddet utmåles per dekar

Tilskuddet utmåles per meter.

gjennomført klimarådgivning for hver søknadsperiode.

Tiltaksklasser: En-til-en rådgivning og Grupperådgivning

Utmåling: Stykk

Kapittel 10 Generelle bestemmelser

§ 28 Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av fylkesmannen i regionalt miljøprogram. Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført.

Fylkesmannen kan sette et maksbeløp for tilskudd et foretak kan innvilges per tiltak eller grupper av tiltak innenfor temaene kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner og miljøer, friluftsliv, avrenning til vann, utslipp til luft eller plantevern. Avgrensingen skal fastsettes i regionalt miljøprogram.

§ 29 Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per virkedag inntil 20 virkedager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 30 Administrasjon, dispensasjon og klage

Fylkesmannen administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen. Vedtak fattet av fylkesmannen i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 31 Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 32 Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller
- b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversett de frister som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 29 Opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt

området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§ 33 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 30 Avkorting av tilskudd.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 34 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft ?? mai 2021. Samtidig oppheves FOR-2019-04-12-520
Forskrift om regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag.